

Wsparcie udzielone przez Islandię, Liechtenstein oraz Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Operacyjnego „Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego”

Montaż finansowy projektu

Całkowita wartość projektu:

8 550 977 EUR

Mechanizm Finansowy EOG

5 902 737 EUR

Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

1 500 000 PLN

Poprawa stanu zamojskiego zespołu staromiejskiego stanowiła zawsze bardzo ważny punkt w działalności władz miasta. Samorząd Miasta Zamość od wielu lat traktuje rewitalizację Starego Miasta jako inwestycję w jego przyszłość. Projekt nr PL0023 pn. „Konserwacja, renowacja i adaptacja Brama Strzelnicza, Brama Lubelska Nowa i Brama Lubelska Stara z fragmentami podwalni, muru kurtyny VI-VII pomiędzy Bastionem VII a poterną), aranżacja ekspozycji muzealnej, zamontowanie systemu zabezpieczającego;

Projekt koncentruje się głównie na dwóch aspektach, tj. ratowaniu dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju aktywności gospodarczej związanej z tym dziedzictwem i działalnością kulturalną. Inwestycją objętych zostanie pięć zespołów obiektów fortecznych, obecnie nieprawidłowo bądź niedostatecznie wykorzystywanych i zaniedbanych. Będą to obiekty: Bastionu VII z Nadszańcem i Bramą Lwowską Starą, Bramy Lubelskiej Nowej, Bramy Lubelskiej Starej z Kojcem, Bramy Szczepieskiej z Wartownią oraz Kazamaty Bastionu I. Dzięki realizacji projektu wykonane zostanie ważne dla miasta zadanie ochrony historycznej architektury, jako że dotychczasowe, niewystarczające wykorzystanie obiektów zabytkowych na cele kulturalne i turystyczne znacząco obniża jego atrakcyjność. W ramach projektu około 70% wydatków kwalifikowalnych zostanie pokryte przez trzy państwa darczyńców, tj. Islandię, Liechtenstein i Norwegię, ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Europejski Obszar Gospodarczy (EOG) obejmuje kraje członkowskie Unii Europejskiej oraz trzy kraje EFTA (Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu), biorące udział w Rynku Wewnętrznym, którego celem jest umożliwienie niezakłóconego przepływu dóbr, usług, kapitału i osób przez cały obszar EOG przy zachowaniu warunków wartości i konkurencyjności. W związku z tym, że EOG poszerzył się o nowe kraje członkowskie Unii Europejskiej, Norwegia, Islandia i Liechtenstein zobowiązały się do udzielenia im, na przestrzeni lat 2004-2009, wsparcia finansowego.

Umowa finansowa na realizację projektu pomiędzy Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego a Miastem Zamość została podpisana w dniu 12 czerwca 2007 w Warszawie. Rzeczowa realizacja projektu rozpoczęła się w listopadzie po podpisaniu umowy wykonawczą. Zakończenie inwestycji planowane jest na grudzień 2009 roku.

Stan obiektów objętych projektem jest bardzo różnicowany: od średniego, ale wymagającego wielu prac remontowych poprawiających stan techniczny, użytkowanie i estetykę, do stanu bardzo złego, a nawet awaryjnego niektórych fragmentów budowli. Większość obiektów nie jest prawidłowo zabezpieczona przed wilgocią. Mury mają pęknięcia konstrukcyjne, a niekiedy całe partie zmurszałych murów odpadają lica. W bardzo złym stanie jest większość elewacji: zawilgocone

mury, spękane, odpadające tynki, zniszczona stolarka.

Zewz g l ę d u n a szeroki zakres, projekt podzielony na 2 etapy:

- Etap I obejmujący zadania:
 - remont zespołu fortecznego Bastionu VII z Nadszańcem i Bramą Strzelniczą, Brama Lubelska Nowa i Brama Lubelska Stara z fragmentami podwalni, muru kurtyny VI-VII pomiędzy Bastionem VII a poterną), aranżacja ekspozycji muzealnej, zamontowanie systemu zabezpieczającego;
 - remont Bramy Lubelskiej Nowej z murem kurtyny, rekonstrukcja fragmentów murów fortecznych, zagospodarowanie terenu przyległego;
 - modernizacja obiektu Kazamaty w obszarze Bastionu I wraz z zagospodarowaniem otaczającego terenu;
 - montaż antywłamaniowego zabezpieczenia wizyjnego.
 - Etap II obejmujący zadania:
 - remont Bramy Lubelskiej Starej z murem kurtyny, poterną i Kojcem;
 - remont Bramy Szczepieskiej z murem kurtyny i galerią strzelniczą oraz Wartownią;
 - montaż antywłamaniowego zabezpieczenia wizyjnego.

Obiekty będą chroniły dwa niezależne systemy zabezpieczeń w postaci monitoringu. Jeden z systemów zamontowany zostanie wewnątrz budowli na terenie Bastionu VII, drugi złożony będzie z punktów wizyjnych usytuowanych na zewnątrz obiektów fortecznych, z kamerami zwróconymi w stronę budowli, tak, aby ochraniać je przed aktami wandalizmu, kradzieży, niebezpieczeństwem pożaru.

Do chwili obecnej wykorzystywane było ok. 4.951,69 m² powierzchni obiektów fortecznych objętych zakresem projektu, a funkcje, jakie pełniła

ta przestrzeń, to głównie handel i gastronomia. W wyniku realizacji projektu zagospodarowana zostanie powierzchnia 6.984,31 m², a główną funkcją obiektów stanie się obsługa form (muzeum, galeria) i wydarzeń (koncerty, wystawy, przedstawienia teatralne, sympozja) kulturalnych. W zakres projektu wchodzi ponadto zagospodarowanie terenów wokół bu-

dowli fortecznych. Podsumowując, łączny obszar rewitalizacji obiektów wyniesie 59.758,35 m².

Realizacja inwestycji jest jednym z etapów długofalowego procesu stworzenia z miasta obszaru atrakcyjnego pod względem kulturalnym, turystycznym i inwestycyjnym, wpisując się tym samym w realizację celów sformułowanych w Strategii Rozwoju Miasta

Zamościa, do których należy min. wykorzystanie wybiegów, jako czynnika jego międzynarodowego prestiżu dla rozwoju funkcji turystycznych i kulturotwórczych, tworzenie warunków dla przyspieszenia wzrostu gospodarczego, poprawa atrakcyjności miasta, tworzenie wygodnych i bezpiecznych warunków życia dla mieszkańców miasta.

Zespół Forteczny Bramy Lubelskiej Starej.

Brama Lubelska Nowa.

Brama Szczepieska.

Prace w rozbiórkowe w Kazamacie Bastionu I.

Brama Szczepieska - odkrycie od góry stropu ceglano-kolebkowego.

Kazamata Bastionu I.